

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 k., félévre 4 k., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. sz.
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Az ősz

közeledik. A falevelek sárgulnak és nemsokára kopaszak lesznek a fák. A lehulló levelekkel eljön majd a tél, a hideg világ és mi már most kérdezzük: vajj, milyen lesz, jó, vagy rossz? Lesz-e olyan zord, hosszú, mint a tavalyi volt?

Ki tudna erre felelni most augusztus végén? Kitudná azt megmondani, hogy jó telünk lesz, olyan, melylyel minden ember meg lesz elégedve?

Pedig azért imádkozik most minden előlány, hogy jó, boldog telünk legyen. Azt óhajtja mindenki, hogy az elmúlt tél borzalmait meg ne ismétlődjenek, hogy tüzhelyére térjen vissza a lehulló levelekkel az apa, a fiú, a testvér és a családi körben beszélgetve, csak mint álom tűnjék fel az ezerkilencszáztizennegyedik év kemény, viharos hosszú tele.

A jelek, az események azzal biztatnak bennünket, hogy az idén jobb telünk lesz, mint tavaly volt. Hisszük és reméljük, hogy az első hó haza hozza fiainkat, a világ népei kibékülnek egymással, hogy aztán szeretetben dolgozzanak az elpusztult házak és tüzhelyek felépítésén és a véráztatta földön minden nyoma eltűnjön a borzalmas háborúnak.

Erősen hisszük ezt. Az utóbbi hetek eseményei táplálják bennünk azt a hitet, hogy nem lesz téli háborunk.

Az orosz hadjárat a vége fele közeledik. A híres orosz várak, melyeket óriási pénzáldozattal építettek fel, egykettő kivételével, a szövetségesek kezén vannak. Az orosz hadsereg pedig fut az ország belsejébe száz sebből vérezve, ágyu és munició nélkül. Egy jalkiáltás

az egész Oroszország. Menekül mindenki, aki tud. Pétervárról már elszökött a mindenható cár és családja. A nagy orosz városok rettegve gondolnak arra, hogy nem sokára a szövetségesek birtokába kerülnek.

Hiába vigasztalja már az angol az oroszot azzal, hogy ezt a háborút az nyeri meg, akinek az utolsó milliója lesz. Nem hiszi már ezt az orosz. Mit neki a sok millió, az angol bank összes milliárdjai, amikor hadserege megverve fut, várai pedig a szövetségesek kezén vannak. A sok millió nem tudja újraszervezni a szétfúrt orosz hadakat. A háboruban a pénz mellett fettekkel lehet csak győzni, nem pedig fényes beszédekkel. A szövetségesek keveset beszélnek, de annál többet tesznek. Mig ellenségeink fényes beszédekben magyarázzák népeiknek, hogy hogyan verik majd le Németországot és hazánkat, ezalatt a szövetségesek minden nap elfoglalnak egy orosz várat és ezerszámra fogják el az oroszokat.

Minden nap egy vár és rengeteg fogoly.

Bátran merjük kérdezni: tarthat-e ez így sokáig? Ugy-e bár nem. Akár milyen nagy az az orosz hadsereg, végre mégis csak elfogy. Ezek után a nagy győzelmek után, az orosz hadsereg nem lesz képes újra támadásba lépni, védekezni sem bír sokáig, mert, ha a szövetségeseket hatalmas váraival feltartóztatni és megverni nem tudta, sik harcokban nem lesz képes utunkat állni. Így a katasztrófa hamarosan befog következni és Oroszország kénytelen lesz a szövetségesektől békét kérni.

Az ősz meg fogja hozni a szövetségesek teljes győzelmét. Hadaink vilám sebességgel üldözik a menekülő

oroszokat és már utban vannak Pétervár felé. És ha Pétervár el lesz foglalta, ki beszél azután orosz háborúról? Az angol kivételével senki, mert az angol még akkor is azt fogja hirdetni, hogy az oroszok győztek és várni kell csak, hogy az orosz megmússa, mit tud. Azt ugyan várhatja. Nem félünk mi már az oroszától, akár mit beszél az angol. A szövetségesek ott verik meg az oroszot, ahol akarják és ha az orosz nem volna olyan jó futó, már régen be volna fejezve az orosz háború.

Közeledik az ősz, sárgulnak a falevelek. És minél jobban közeledik, annál több a mi reményünk, hogy nemsokára vége lesz ennek a véres háborúnak. Az első hó megfogja hozni a békét, az áldást, a boldogságot az oly hősieken küzdő szép Magyarországnak.

Piacunk.

Az elmúlt hét sem hozott semmi változást a piacunkon. Minden maradt a régiben. Az eladók épen olyan büszkék és épen olyan drágások, mint voltak két hónappal ezelőtt. A vevők pedig épen úgy panaszkodtak, mint a nyár elején, amikor még mindenből kevés volt. Ugy látszik, a vevő közönség nem tudja, vagy nem akarja megszokni a drágaságot és szeretné csökkenteni valamiképen a tulmagas árakat.

A vevőközönség azon igyekezete, hogy a piacon normális árak legyenek, egészen helyénvaló. Itt van immár az ősz, most kell gondoskodni arról, hogy télire legyen mindenből elegendő. Minden terménynek most van az évadja. Aki most nem vásárol, az bizony elkésik és később már alig tudja pótolni készletét és könnyen megtörténhetik, hogy télen nem lesz mit ennie.

Termény mindenből bőségesen termett. Régen láttunk olyan népes piacokat Kunszentmártonban, mint az idén. Burgonya, zöldbab és más veteményfélék olyan nagy mennyiségben találhatóak piacunkon, hogy igazán csodálkozunk kell azon, hogy az mind elkél. A baromfiak is bőséges számmal vannak. De azt is írhatjuk, hogy ami piacra kerül, azt meg is veszik. Az eladó sohasem viszi haza áruját.

Ilyen körülmények között azt váránk, hogy olcsóbb lenne minden. Hiszen úgy szokott az lenni, hogy bő termés mellett, leszál az ár. Most azonban nincs úgy. Nagy a termés és magasak az árak. Tudja a jó Isten, az emberek azt vették a fejökbe, hogy hirtelen kell meggazdagodni. Nem egy hosszú élet nehéz munkájából akarnak vagyont szerezni, hanem hirtelen, könnyen, minden nehéz munka nélkül. Ugy gondolják, hogy most itt az alkalom. Ezt a jó alkalmat kár elszalasztani. Ilyen többet nem lesz.

Bizony a mostani idő a legalkalmasabb a vagyon gyűjtésre. Vevő van elég és az árakat az eladó úgy szabhatja meg, ahogy akarja. De van is pénz. Panaszt nem lehet hallani, hogy nincs ára semminek, sőt ellenkezőleg, mindenfelé azt halljuk, hogy hála a jó Istennek termett is és el is kel minden jó áron.

A vevőközönség természetesen nincs olyan jó hangulatban, mint az eladó, mert neki kell a pénzt adni az eladó vagyonához. A vevő minden keresményét odaadja az eladónak, csak hogy élni tudjon. Így azután ne csodálkozunk azon, hogy nagyon sok ember tönkre megy, míg nagyon sok ember meggazdagodik.

Nagyon kevés község van már az országban ahol a piaci árak hatóságilag meg ne lennének állapítva. Nagy szükség lenne erre Kunszentmártonban is. Hiszen a kunszentmártoni nép is élni akar, neki is meg van a joga hozzá, mint más község népének. És ha megszabják hatóságilag az árakat, megszűnik a panasz és télire mindenki elláthatja magát a szükséges élelemmel.

Segítség a gazdáknak.

— *Körrendelet.* —

Az előjelekből ítélve arra kell következtelnem, hogy a vármegyének több mint 330.000 kat. hold olyan területe, melybe más években őszi búzát és rozsot vetnek, az idén egy részben szántatlan, vetetlen marad. Ha az így parlagon maradó területet 20—30%-ra

veszem, már nemcsak a vármegyére, de az országra is nagy kár, sőt veszedelem származik.

Ennek részben az *igaerő* hiány, részben a *kézimunkaerő* hiány az okozója.

A gazda közönségnek első sorban magának kell kölcsönös kíségetés és szövetkezés útján megtennie, amit tehet a hiányzóerő pótlására. Az igaerő hiányon segitendő a vármegyei gazdasági egyesület támogatását is felkértem, hogy különböző traktorok (motoros ekék) behozatalával segitene a bajon s egyidejűleg a földmívelésügyi kormány intézkedését is kértem.

Még nagyobb bajnak látom azonban a *kézimunkaerő* hiányát. Ezen segitendő, szükségesnek látom és elrendelem, hogy a községi előjáróságok, úgy szintén a polgármester urak összeírják, hogy hatóságaik területén az őszi szántás, vetés munkájához hány hadifogolyra volna szükség és az ez iránti kérélmeket mielőbb terjesszék fel hozzám.

A magam részéről igyekezni fogok, hogy a községek ezeket a hadifoglyokat lehetőleg sürgősen megkapják és hogy ezek után fejenként és naponként az élelmezésért 1 korona 40 fillér visszatérítésben részesüljenek. Ez esetben bátran lehetne hadifoglyokat kérni, mert az sem terhelne meg a községet, ha a foglyok egyrésze esetleg napokig is munka nélkül lenne.

Szolnok, 1915. aug. 23.

Dr. Küry Albert s. k.
alispán.

Adakozzunk a Vörös-kereszt kórháznak.

H I R E K

Kunszentmárton, 1915. augusztus 29.

— **Beiratások a polgári iskolában.** A helybeli polgári iskolában a beiratások f. évi szeptember hó 1. 2. 3. 4-én délelőtt 8—12 óráig eszközöltetnek. A különbözeti vizsgák augusztus hó 31-én délelőtt, a pót és javítóvizsgák szeptember hó 1-én és 2-án fognak megtartatni. A tan, beiratási, tagsági és nyugdíj járulékok az iskola fenntartó egyesület által megszabott

részletekben Herz Sándor egyesületi pénztárnoknál fizetendő le a beiratás előtt a szülők által. A tankönyvek, rajzeszközök és irkák bevásárolhatók Wolf Dezső könyvkereskedésében. Hogy az egyes osztályokban, mely tankönyvek és írószerekre van szükség, azt nyomtatott iven Wolf Dezső papirkereskedésében minden szülő az íratáskor megtekintheti, illetve jegyzéken megkapja.

— **Kórház vizsgálat.** Az elmúlt héten kétszer volt vizsgálat a helybeli vörös-kereszt kórházban. Augusztus 23-án Jelen Gusztáv százados, augusztus 27-én pedig Bán ezredes vizsgálták meg kórházunkat és mindent a legnagyobb rendben találtak.

— **Levél a hadifogságból.** Szabó Pálné Gnyás Margit a napokban levelet kapott férjétől, aki Turkesztánban orosz fogoly. A levél a következőképen szól:

Kedves Feleségem! Hála Istennek egészségem jó, melyet neked és az egész családnak kívánok. A pénzt ma megkaptam, 30 rubelt, ezerszer köszönöm. Gazdálkodj a legjobb belátásod szerint. Téged és gyermekeinket csókol Pali.

— **Beiratások az elemi iskolában.** Az állami elemi népiskolában a beiratások szeptember 1. napján kezdődnek és szeptember 5-ig bezárólag tartanak. A tanköteles gyermekeket a központi iskolában, az igazgató hivatalos helyiségében kell beírtni. Hogy az egyes osztályokat hol és milyen helyiségekben fogják elhelyezni, arról később fogjuk olvasóinkat értesíteni.

— **Hadifogságban.** A legújabb veszteségi kimutatás szerint a következő kunszentmártoni fiúk kerültek hadifogságba: *Molnár Ferenc*, népfelkelő, *Vince István* népfelkelő, *Szilágyi János* szakaszvezető, *Szücs Mátyás* póttartalékos, *Kiss István* póttartalékos, *Gazsi Károly* póttartalékos, *Szin András* póttartalékos, *Szöke Antal* népfelkelő, *Szilágyi Ferenc* őrvezető, *Pap Lukács* honvéd, *Nálhi János* póttartalékos, *Molnár Ferenc* póttartalékos, *Kovács Antal*, *M. Kovács János* szakaszvezető, *Kiss Károly*, *Kiss Mátyás*, *Kocsis Péter*, *Kegeüs Imre*, *Fehér János* póttartalékos, *Szaszko V. Mihály*, *Szabó Pál* őrmester.

— **Vásári forgalom.** A nyári országos vásárunkon helypénzekből 560 kor, 20 fillér folyt be a községi pénztárba.

— **Hősi halál.** A legújabb veszteségi kimutatás szerint a következő kunszentmártoni fiúk haltak hősi halált: *Hegedüs Mihály* népfelő, *Kiss II. István*, *Zsidó István* 68. gy. ezr. 10. század.

— **Iskolai értesítés.** A szolnoki felső kereskedelmi iskolában és a vele kapcsolatos női kereskedelmi szakfolyamban az 1915—16. iskolaévi beírások szeptember hó első három napján tartatnak és a tanítás szeptember 4-én kezdődik.

— **Vásárunk.** Augusztus 22-én, vasárnap tartatott meg a nyári országos vásárunk. Szép idő kedvezett a vásárnak, így a vétel és eladás igen élénk volt. Kevesebb felhajtást vártunk, azonban, legnagyobb örömünkre, oly nagy volt a felhajtás, hogy béke időben sem nagyobb. Az igaz, hogy az árak nagyon magasak voltak, azonban ez nem befolyásolta a vevőket. Vettek úgy, ahogy kimondták az árakat:

Felhajtatott:	Eladatott:
Szarvasmarha: 550 drb	324 drb.
Ló 325 »	210 »
Sertés 250 »	153 »
Juh 170 »	66 »

— **Boritaladó kedvezmény.** Mindazok a szőlőtulajdonok, akiknek kedvezményes boritaladóra igényük van, azok szeptember hó 1—15. napjain jelentkezzenek a fogyasztási irodában és jelentsék be évi szükségletük mennyiségét.

Körlopás Szelevényen.

Szelevényi tudósítónk telefon jelentése

Nagyszabású betöréses lopás hírére ébredt hétfőn reggel Szelevény lakossága. Ugy látszik az egész községet át akarta kutatni a jól szervezett banda, hogy teljes felszereléssel lépjen tovább.

Ez részben sikerült is a tagoknak, mert már négy helyen sikeresen végeztek. Talán folytatták volna továbbra is tervük kereszttulvitelét, ha Kelemen Imre főjegyző, akinek lakására szintén betörték, észre nem veszi őket. Történt pedig, hogy négy sikeres mütét után elértek a főjegyző lakásához. Mindjárt hozzáfogtak az operáláshoz. Az utcai ablak rollettáját kezdték kifizetni, a lármára felébredt Kelemen Imre főjegyző s azonnal kiment az udvarra, hogy elcsipje a jó madarakat, De ezeknek éber jó fülük lévén, hallották a zajt s mire a főjegyző kiért az utcára, elpárologtak.

A betörés szorrendje a következő.

A banda első állomás helye Fenyves Simon fűszer üzlete volt. Ott az üzlet vaspántjait lefeszítették, az ajtót kinyitották s így zavartalanul bejutottak az üzlethelyiségbe. A boltból mintegy 4000 korona értékű zsákmánnyal távoztak.

Megelégedve az eredménnyel indultak tovább. Elérve Stuh Fülöp házához, ott is megállapodtak egy pillanatra. S eredményekben gazdagon távoztak innen is.

A bámulatos szerencsével és sikeresen operáló rabló banda haladt a megkezdett úton tovább. Elérkeztek a szelevényi borbély üzletéhez. Az üzlet ajtót megpillantva azt gondolták, hogy itt is olyan zsákmányra tesznek szert, mint Fenyves fűszerüzletében. Hozzáfogtak az ajtó kinyitásához, ami hamarosan sikerült. Itt azonban felsült az elbizakodott társaság, mert a dus raktárnak vélt üzlethelyett egy gyengén felszerelt borbély műhelybe léptek be. Nem jöttek zavarba, hanem gyorsan és simán megborotválkozva indultak volna tovább. De észrevették a borbély műhellyel szemben, a maga méltóságában merészen és büszkén álló hatalmas főjegyzői lakot. A fentebb említett módon megpróbálkoztak, hogy itt is gyarapítsák raktárukat, de innen már ellétek.

Állítólag egy több tagból álló cigány karaván volt a szelevényi betörő banda, akiknek nyomozását azonnal megindította a csend őrség.

Bozsik Gábornak 53 köblös vekeri iskola melletti tanya földje kedvező feltételek mellett felesbe kiadó, értekezni lehet a tulajdonossal.

Eladó hegedű.

Egy jó karban levő s teljesen kijátszott

hegedű

jutányos áron **ELADÓ.**
Cim: lapunk kiadóhivatalában megtudható.

Berta József

kereskedőnél, cséplő-kazán fűtésre elsőrendű porosz kőszén, ugyszintén új zsákok és vízmentes ponyvák olcsó árért kaphatók. — Ugyanott egy fiatal-segéd felvétetik.

Most jelent meg az

Olasz harctér óriás pontos térképe 7 színben, politikai, hegy- és vízrajzzal. Egyetlen magyar térkép ezen harctérről, amelyen a legkisebb helységek, folyók, tavak, süppedékek, gletserek, hidak és a hegységek magasságának mérei a legpontosabban vannak feltüntetve. Ezen térképen meg van jelölve az általunk telajánlott terület és amelyet Olaszország tőlünk követelt. Kapható: **Wolf Dezső** könyv- és papír kereskedésében.

Eladó szőlő.

Tiszaföldváron 4 hold jó karbanlevő szőlő 2 nagy hozzávaló épülettel betegség miatt méltányosan szabad kézből eladó tulajdonos **Király Mátyás.**

Eladó ház.

Talmácsi Imrének a Battyáni-utca 87 szám alatt levő háza, két utcai-, egy belső szobával s a hozzá való épületekkel, vízvezetékekkel ellátva s 314 □-öl telekkel, kedvező feltételek mellett örök áron szabad kézből eladó. Értekezni lehet az eladó háznál bármikor

A néhai özv. **Cirják Jánosné** volt nagykőrösi lakos hagyatékába tartozó, Öcsöd-bábocka pusztai 359. hold területű ingatlan, a folyó évi **szeptember hó 29-től** kezdőleg — esetleg kisebb, vagy nagyobb részletekben is — haszonbérbe avagy feles művelésre is **kiadó.** (A szükséges ugarlási vagy vetés alá való szántási munkálatok azonban már most szabadon megkezdhetők és végezhetők).

Bővebb felvilágosítást ad: **dr. Dalmady Lajos** ügyvéd **Nagykőrösön**, akivel ez ügyben e hó 29-én vasárnap d. e. és d. u. itt Kunszentmártonban a Körös-szállóban személyesen is lehet értekezni.

Borszéki

Madonna forrás,

természetes vastól mentes savanyúvíz mint gyógyvíz emésztési zavaroknál, a légzőés emésztő szervek hurutos bántalmainál, angol kórnál, vese- és hólyagbántalmaknál. Hygienikus tisztaságánál fogva járványok idején mint ivóvíz megbecsülhetetlen.

Főraktár: Molnár János cégnél
Kunszentmárton.

ORVOSOK
ajánlják, mint legelőismertebb köhögés ellen szert a KAISER-féle

Mell-karamellákat
a Három lenyő védjeggyel.

Milliók használják

Kökörcs

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus gégefájás stb. minden előforduló hálás ellen.

6100 köszönős hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
Tiszaföldváron Goldman Adolf gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

Wolf Dezső könyvnyomdájában egy ügyes fiú fizetés mellett

tanoncnak

felvétetik. — Értekezni lehet e lap nyomdájában.

Aranyat — vasért!

VASGYÜRÜK

kibélelését arannyal, vagy ezüsttel jutányos árák mellett készít DÉVAI JENŐ ékszerész

Tiszta, szép

makulatura papir

csak métermázsa számra lapunk nyomdájában kapható.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Polgáriskolai tankönyvek, rajzeszközök és tanszerek általában mindenféle iskolai cikkek kaphatók.

Wolf Dezső

könyvnyomdája,
könyv-, papir- és írószerekkereskedése

Kunszentmárton.

Mindenféle könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben gyorsan, pontosan és kifogástalanul készülnek.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Kerékpárok

figyelmét felhívom, hogy a világhírű

ALFA ÉS STYRIA

kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok

kizárólag nálam szerezhetők be

Dévai Jenő.

Nyomatott a kiadótulajdonos Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.